

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2012-01-12

Närvarande: F.d. justitierådet Dag Victor samt justitieråden Lennart Hamberg och Per Virdesten.

Trygg naturgasförsörjning

Enligt en lagrådsremiss den 22 december 2011 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om trygg naturgasförsörjning,
2. lag om ändring i naturgaslagen (2005:403).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Andreas Lindholm.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om trygg naturgasförsörjning

2 §

Enligt förslaget har termer och uttryck som "används" i naturgaslagen samma betydelse i den föreslagna lagen. Av vad som upplysts vid

föredragningen framgår emellertid att bestämmelsen tar sikte på vissa av de definitioner som återfinns i 1 kap. 2 – 8 §§ naturgaslagen och inte på termer och uttryck som återfinns i lagen i allmänhet. Lagrådet förordar mot den bakgrunden att bestämmelsen justeras på så sätt att ordet "används" byts ut mot "definieras".

5 och 7 §§

Se vad som anförs nedan under 10 kap. 1 § förslaget till lag om ändring i naturgaslagen.

Förslaget till lag om ändring i naturgaslagen

10 kap. 1 §

Paragrafen reglerar omfattningen av den tillsyn som tillsynsmyndigheten ska utöva. Första stycket första punkten föreslås enligt författningskommentaren ändrad i förtydligande syfte utan någon ändring i sak. Ändringen innebär bl.a. att tillsynen anges omfatta att föreskrifter som har meddelats "i anslutning till" lagen följs. I den nuvarande lydelsen talas det i stället om föreskrifter som har meddelats "med stöd av" lagen.

Det har under föredragningen upplysts att avsikten med ändringen är att det tydligare ska framgå att tillsynen inte endast ska omfatta föreskrifter som meddelats med stöd av uttryckligt bemyndigande i lagen utan även verkställighetsföreskrifter och föreskrifter som meddelats med stöd av restkompetensen.

Omfattningen av tillsynen är bl.a. av betydelse för tillsynsmyndighetens rätt att meddela förelägganden, eftersom sådana endast får meddelas inom det område som omfattas av tillsynen (10 kap. 3 §).

Uttrycket ”i anslutning till” används även i 5 § i förslaget till lag om trygg naturgasförsörjning, som reglerar området för den behöriga myndighetens tillsyn enligt den lagen. Och på samma sätt som i naturgaslagen får förelägganden meddelas inom det område som omfattas av tillsynen (7 §).

Lagrådet har ingen erinran mot den föreslagna ändringen. Det kan emellertid sättas i fråga om denna endast är ett förtydligande och inte i själva verket innebär en ändring av det sakliga innehållet.

11 kap. 4 §

I paragrafens första stycke anges i vilka fall beslut av tillsynsmyndigheten enligt lagen kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Här föreslås vissa konsekvensändringar samt att den del av bestämmelsen som avser prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätt bryts ut till ett nytt andra stycke.

I första stycket sägs inget om vad som gäller i fråga om överklagande av andra beslut av tillsynsmyndigheten enligt lagen. Detta skulle kunna tolkas så att avsikten är att sådana beslut inte får överklagas (jfr Hellners och Malmqvist, Förvaltningslagen, 3 upplagan 2010, s. 272).

Enligt andra stycket får dock regeringen meddela föreskrifter om överklagande i sådana fall eller vid beslut enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Här föreslås i lagrådsremissen vissa ändringar som enligt författningskommentaren avser att förtydliga dels att bestämmelsen är av upplysningskaraktär, dels att regeringens föreskrifter inte kan avse överklagande till domstol.

Med tanke på sambandet mellan bestämmelserna i paragrafen – se även de generella överklagandereglerna i 3 § och 22 – 22 a §§ förvaltningslagen (1986:223) – är det enligt Lagrådets mening inte självklart att det nuvarande andra stycket enbart kan sägas ha en rent upplysande karaktär. Jfr Lagrådets yttrande i prop. 1996/97:136 s. 306 i fråga om 13 kap. 5 § ellagen (1997:857) samt, när det gäller terminologin, vad som anförs under rubriken S.k. upplysningsbestämmelser i Lagrådets yttrande den 9 november 2011 angående förslag till kustbevakningsdatalag (prop. 2011/12:45 s. 279 f.).

Även det förhållandet att den föreslagna bestämmelsen är utformad så att föreskrifter endast kan avse överklagande till regeringen torde i sak innebära uttryck för annat än en ren upplysning, även om syftet endast anges vara att upplysa om regeln i 11 kap. 2 § regeringsformen.

För det fall att en ändring i enlighet med förslaget ändå anses motiverad bör enligt Lagrådets mening innebörden av ändringen utvecklas ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.